Kur'an Okumaya Giriş

Elif Ba

Kur'an Okumaya Giriş

Elif Ba

YAZARLAR

Nazif YILMAZ

Faruk SALMAN

Hasan ÖZARSLAN

İÇİNDEKİLER

KUR'AN OKUMAYA GİRİŞ 6

Kur'an'ı Doğru ve Güzel Okumanın Önemi 6
Harfler ve Özellikleri 9
Harfler ve İsimleri 9
Harflerin Yazılışları (Başta, Ortada, Sonda) 10
Harflerin Mahreçleri 12
İnce ve Kalın Sesli Harfler 15
Harflerin Okunuşu 16
Harekeler: Üstün, Esre, Ötre 16
Cezim (Sükûn) 20
Şedde 21
Tenvin 22
Med Harfleri: Elif, Vav, Ya 25
Vav ve Ya Şeklinde Yazılan Elif 29
Uzatma (Asar-Çeker) İşareti 30
Okunuşla İlgili Özel Durumlar 31
Elif Lam Takısı 31
Zamir ve Okunuşu 32
Med-Kasr Kelimeleri 33
Okunmayan Elif 33
Hurûf-u Mukatta'a 34

DUALAR 37

1. Kelime-i Tevhit, Kelime-i Şehadet ve Anlamları 37
2. Eûzü Besmele ve Anlamı 38
3. Tekbir ve Anlamı 38
4. Salatü Selam ve Anlamı 39
5. "Rabbi Yessir" Duası ve Anlamı 39
6. Amentü ve Anlamı 40
7. Ezan, Kamet ve Anlamları 40
8. Sübhaneke Duası ve Anlamı 42
9. Tahiyyât Duası ve Anlamı 43
10. Salli, Bârik Duaları ve Anlamları 44
11. Rabbena Duaları ve Anlamları 44
12. Namazdaki Tesbihler ve Anlamları 45
13. Kunut Duaları ve Anlamları 47

Değerlendirme Soruları 49

Elif Ba
Kur'an Okumaya Giriş

"Ey insanlar! Size Rabb'inizden bir öğüt, gönüllerdeki dertlere bir şifa, müminlere doğru yolu gösteren bir hidâyet ve rahmet gelmiştir."

Yûnus suresi, 57. ayet.

Yukarıdaki ayet Kur'an-ı Kerim'in hangi özelliklerine vurgu yapmaktadır. Arkadaşlarınızla birlikte konuşunuz.

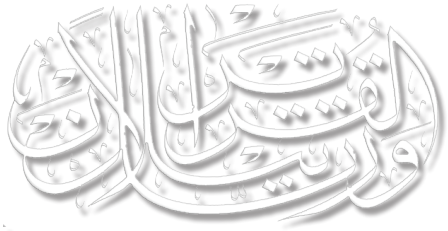

Kur'an'ı Doğru ve Güzel Okumanın Önemi

Kur'an-ı Kerim, Hz. Muhammed'e (s.a.v)* Allah (c.c)** tarafından gönderilen son ilahî kitaptır. Bütün çağlara, mekanlara ve insanlara hitap eden bu ilahî kitabın öğüt ve mesajları kıyamete kadar geçerlidir.

Yüce kitabımız Kur'an-ı Kerim, 610 yılı, Ramazan ayının Kadir Gecesi'nde inmeye başlamış ve yaklaşık yirmi üç yılda tamamlanmıştır.[1] O, kendisine özgü okunuş tarzıyla indiği günden itibaren insanları derinden etkilemiş ve tarih boyunca Müslümanlar onu en güzel şekilde okumak için büyük gayret göstermişlerdir.

Kur'an-ı Kerim, Allah (c.c) kelamıdır. Gerek okuma esnasında gerekse diğer zamanlarda onun bu özelliği daima göz önünde bulundurulmalı, ona gereken değer verilmeli ve hayatımızı anlamlandırmamızda onun rehberliği göz ardı edilmemelidir.

Peygamber Efendimiz, Kur'an'ı ağır ağır, tane tane okur ve Müslümanları da Kur'an'ı bu şekilde okumaya teşvik ederdi.

Kur'an-ı Kerim, sözlerin en üstünü ve en güzeli olduğu için onu öğrenen ve öğretenler de insanların en hayırlılarıdır. Hz. Peygamber (s.a.v), bunu *"Sizin en hayırlınız, Kur'an'ı öğrenen ve öğreteninizdir."*[2] hadisiyle bunu en güzel şekilde ifade etmiştir.

"... Kur'an'ı tertil ile (ağır ağır, tane tane, anlayarak ve hissederek) oku."

Müzzemmil suresi, 4. ayet.

"(Kıyamet günü) Kur'an okuyan kimseye: Oku, yüksel ve dünyada Kur'an'ı tertil ile okuduğun gibi (şimdi de) tertil ile oku. Senin cennetteki derecen, mevkiin okuduğun ayetlerin sonuncusuna göredir."

Ebu Davud, Tefriu' Ebvabi'l-Vitr, 20.

Yukarıdaki ayet ve hadise göre Kur'an'ı tertil ile okumak neden önemlidir? Yorumlayınız.

Peygamber Efendimiz, Kur'an'ı Cebrail'in (a.s)*** kendisine öğrettiği şekilde ashabına okumuş ve onları sürekli Kur'an okumaya teşvik etmiştir. Peygamberimiz, Kur'an okuyan ve onunla amel eden kimselerin imrenilecek kimseler olduklarını,[3]

1 Abdülhamit Birışık, "Kur'an", Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, C. 26, s. 385.

* Sallallahu aleyhi ve sellem: Allah'ın (c.c) rahmet ve selamı üzerine olsun.

** Celle celaluhu: Şanı yüce.

2 Buharî, Fedailü'l-Kur'an, 21.

3 bk. Buharî, Fedailü'l-Kur'an, 17; Müslim, Salatü'l-Müsafirin, 243.

*** Aleyhisselam: Alla'ın selamı onun üzerine olsun.

okudukları ayetlerin kıyamette onları cennete ulaştıran birer nur olacağını[4] ve onlara her bir harfine karşılık on sevap verileceğini[5] bildirmiştir.

Peygamberimiz, bazı sahabilerini Kur'an'ı ezberlemeye teşvik etmiş, bu konuda onları özel olarak yetiştirmiştir. Zeyd bin Sabit (r.a)**** ve Abdullah bin Mes'ûd (r.a) gibi bazı sahabiler, Kur'an'ı güzel okuma özellikleriyle ön plana çıkmıştır. Bunlar, Hz. Peygamber'in (s.a.v) vefatından sonra ondan öğrendikleri okuyuş şekillerini öğretmek ve bu ilmi yaymak için uzak diyarlara giderek kıraat ilminin sonraki nesillere aktarılmasında büyük görevler üstlenerek bizlere örnek olacak çalışmalar yapmışlardır.[6]

Kur'an; Hz. Muhammed'e (s.a.v.) Arapça olarak vahiy yoluyla indirilmiş, mushaflara yazılmış, tevatür yoluyla nakledilmiş, okunmasıyla ibadet edilen, insanların bir benzerini getirmekten aciz kaldığı Allah (c.c.) kelamıdır.

İsmail CERRAHOĞLU, Tefsir Usulü, s. 34.

DÜŞÜNELİM

Peygamber Efendimiz (s.a.v.), Kur'an'ı güzel okuyanlara değer verir, onlardan Kur'an dinlemeyi çok severdi. Kur'an'ı güzel okumasıyla meşhur olan sahabi Abdullah bin Mes'ûd (r.a.), bu konuda bir hatırasını şöyle anlatır:

Bir defasında Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem;

"Bana Kur'an oku!" buyurdu.

"Ey Allah'ın Resulü!" dedim. "Kur'an sana indirilmişken ben mi sana Kur'an okuyayım?"

Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem;

"Ben, Kur'an'ı başkasından dinlemeyi çok severim." buyurdu.

Bunun üzerine Nisâ suresini okumaya başladım. "Her ümmetten bir şahit getirip seni de bütün bunlara şahit tuttuğumuz zaman onların durumu nice olur?" (Nisâ suresi, 41. ayet.) anlamındaki ayete geldiğimde,

"Şimdilik yeter!" buyurdu.

Bir de baktım Resulullah ağlıyordu.

Buharî, Fedailü'l- Kur'an, 33-34.

4 bk. Ahmed bin Hanbel, Müsned, C 2, s. 341.
5 bk. Tirmizî, Fedailü'l-Kur'an, 16.
**** Radıyallahu anh: "Allah (c.c) ondan razı olsun." anlamına gelen dua sözü.
6 Muhsin Demirci, Tefsir Usulü ve Tarihi, s. 112-113.

Elif Ba
Kur'an Okumaya Giriş

Kur'an öğrenmeye ve öğretmeye büyük önem veren milletimiz "Dâru'l-Kurrâ" adı verilen özel müesseseler kurarak bu merkezlerde, Kur'an'ın doğru ve güzel okunmasını sağlamak üzere sayısız hafız ve kâriler yetişmesini sağlamıştır.

"Kur'an'ı gereği gibi güzel okuyan kimse, vahiy getiren şerefli ve itaatkâr meleklerle beraberdir. Kur'an'ı zorlukla okuyan kimseye de iki kat sevap vardır."

Buhari, Tevhit, 52; Müslim, Salatu'l-Müsafirin, 243.

Yukarıdaki hadisi yorumlayınız ve düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

Kur'an-ı Kerim okumak bir ibadettir. Bundan dolayı İslam âlimleri Kur'an'ın tarifini yaparlarken onun *okunmasıyla ibadet edilen bir kitap* olduğuna dikkat çekmişlerdir. Bu değerli ibadetin karşılığında alacağımız büyük ödülü Rabbimiz şöyle müjdelemektedir: **"Allah'ın kitabını okuyanlar, namazı kılanlar ve kendilerine rızık olarak verdiğimiz şeylerden, gizlice ve açıkça Allah yolunda harcayanlar, asla zarar etmeyecek bir ticaret umabilirler. Allah kendilerine mükafatlarını tam olarak versin ve kendi lütfundan daha da artırsın diye (böyle yaparlar). Şüphesiz O, çok bağışlayandır, şükrün karşılığını verendir."**[7]

Kur'an okumak ibadet hayatımızın vazgeçilmez bir parçasıdır. Söz gelimi namazda Kur'an okumak (kıraat) farz olduğu için Kur'an'dan bazı bölümleri doğru bir şekilde öğrenmek ve ezberlemek gerekir. Cemaatle kılınan namazlarda imam tarafından güzel bir ses ve doğru bir kıraat ile okunan Kur'an, namazın daha huzurlu kılınmasını sağlayacaktır.

KONUŞALIM

Kur'an okumanın faziletini bildiren hadis-i şeriflerden faydalanarak Kur'an okumanın önemi üzerinde konuşunuz.

"Kur'an-ı Kerim'i okuyan ve hükümleriyle amel eden kişinin anne ve babasına kıyamet günü bir taç giydirilir. Bu tacın ışığı -güneşi evlerinizin içinde farzetseniz- dünya evlerindeki güneş ışığından daha güzeldir. O halde Kur'an-ı bizzat öğrenen hakkında ne düşünürsünüz! (Onun sevabını siz takdir edin.)"

Ebu Davud, Tefriu' Ebvabi'l-Vitr, 14.

"Kur'an okuyan mü'min, tadı güzel kokusu güzel turunç gibidir.Kur'an okumayan mü'min, tadı güzel fakat kokusu olmayan hurma gibidir. Kur'an okuyan münafık, kokusu güzel tadı acı reyhane (fesleğen) otu gibidir. Kur'an okumayan münafık ise tadı acı, kokusu olmayan Ebu Cehil karpuzu gibidir."

Buhârî, Fezâilü'l-Kur'ân,17; Müslim, Salatu'l-Müsafirin, 243.

7 Fâtır suresi, 29-30. ayetler.

Ramazan ayı, mübarek gün ve geceler, nikah törenleri, cenaze merasimleri, kabir ziyaretleri gibi çeşitli zaman, mekan ve merasimlerde Kur'an okur ve dinleriz. Bireysel veya toplu olarak yaptığımız bu ibadetlerden manevi bir huzur alırız.

Kur'an'ı doğru ve güzel okumanın ilk adımı, harflerin mahreçlerine uygun olarak telaffuz edilmesidir. Harflerin düzgün telaffuzu, kelimelerin ve ayetlerin dolayısıyla da Kur'an'ın doğru okunmasını ve anlaşılmasını sağlar.

Kur'ân'ı usulüne uygun okumak "tilavet" kavramıyla ifade edilir. Güzel bir tilavet, Kur'an'ı harflerin mahreçlerine ve tecvid kurallarına göre doğru bir şekilde okumakla mümkündür. Kur'an'ın kendine özgü bir okunuş tarzı vardır. Kur'an lafızlarının dizilişi, manalarındaki derinlik, güzel ses ve okuyuş tarzı ile oluşan ahenk, insan ruhunu derinden etkiler. Onu okuyan ve dinleyenler ilahî kelamın yüceliğini hissederler.

Harfler ve Özellikleri

Harfler ve İsimleri

Kur'an-ı Kerim, Arapça olarak indirilmiş ilahî bir kitaptır. Onun yazılışı, harflerden ve harflerin seslendirilmesine yardımcı olan bazı özel işaretlerden (üstün, esre, ötre) oluşmaktadır. Kur'an alfabesi, Arap alfabesindeki 28 harften meydana gelir ve Türkçe'den farklı olarak metinler, sağdan sola doğru yazılır ve okunur.

Kur'an harfleri şöyledir:

ح	ج	ث	ت	ب	ا
س	ز	ر	ذ	د	خ
ع	ظ	ط	ض	ص	ش
م	ل	ك	ق	ف	غ
	ي	ه	و	ن	

Elif Ba
Kur'an Okumaya Giriş

Aklınızda Bulunsun

Kur'an-ı Kerim'de yer alan lamelif (لا), ayrı bir harf değildir. Lam (ل) ve elif (ا) harflerinin bir araya gelmesiyle oluşmuştur.

Aşağıda karışık olarak verilen harflerin isimlerini söyleyiniz.

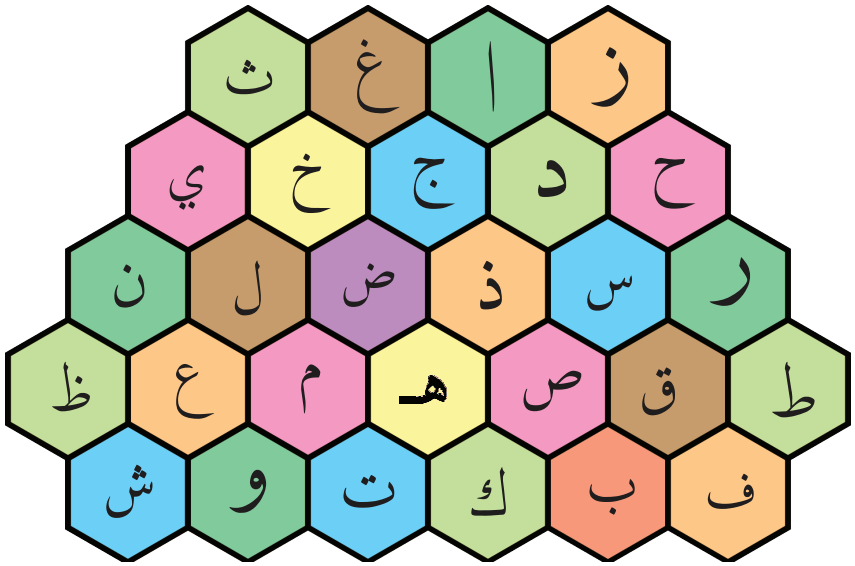

Harflerin Yazılışları (Başta, Ortada, Sonda)

Kur'an harfleri, Türkçemizdeki el yazısında olduğu gibi önceki ve sonraki harfe bitiştirilerek yazılır. Kelime içindeki konumuna göre harflerin yazılış biçimleri değişir. Bir harf, kelime içinde dört farklı konum ve şekilde yer alır:

Harfin Konumu	Harfin Yazılış Şekli	Örnek
Tek Başına	Bitişmemiş şekli	ب
Başta	Kendinden sonraki harfle bitişmiş şekli	بـ
Ortada	Hem önceki hem sonraki harfle bitişmiş şekli	ـبـ
Sonda	Kendinden önceki harfle bitişmiş şekli	ـب

ا د ذ ر ز و

harfleri kendinden sonraki harfle bitişmez.

Bu harflerin ortada ve sondaki yazılışları aynıdır.

Harfler (Tek başına)	Başta	Ortada	Sonda
ا	ا	ـا	ـا
ب	بـ	ـبـ	ـب
ت	تـ	ـتـ	ـت
ث	ثـ	ـثـ	ـث
ج	جـ	ـجـ	ـج
ح	حـ	ـحـ	ـح
خ	خـ	ـخـ	ـخ
د	د	ـد	ـد
ذ	ذ	ـذ	ـذ
ر	ر	ـر	ـر
ز	ز	ـز	ـز
س	سـ	ـسـ	ـس
ش	شـ	ـشـ	ـش
ص	صـ	ـصـ	ـص
ض	ضـ	ـضـ	ـض
ط	طـ	ـطـ	ـط
ظ	ظـ	ـظـ	ـظ
ع	عـ	ـعـ	ـع
غ	غـ	ـغـ	ـغ
ف	فـ	ـفـ	ـف
ق	قـ	ـقـ	ـق
ك	كـ	ـكـ	ـك
ل	لـ	ـلـ	ـل
م	مـ	ـمـ	ـم
ن	نـ	ـنـ	ـن
و	و	ـو	ـو
ه	هـ	ـهـ	ـه – ـه
ي	يـ	ـيـ	ـي

Harflerin Mahreçleri

Akciğerlere (diyafram) dolan hava, dışarıya ya ses ya da nefes hâlinde çıkar. İrade dışında alınıp verilen nefesin ses tellerini titreştirmesiyle ses meydana gelir. Bu ses ağız, boğaz veya dilin belli bir noktasından çıkarılırsa harf meydana gelir[8]. Her dilde harflerin kendine özgü bir çıkış yeri vardır. Harflerin çıkış yerine mahreç, çoğuluna da mehâriç denir.

Kur'an'ı doğru okuyabilmek için harfler mahreçlerine uygun olarak telaffuz edilmelidir. Çünkü harfin yanlış yerden çıkarılması, kelimelerin anlamlarının bozulmasına sebep olabilir. Bu nedenle Kur'an okumaya geçmeden önce harflerin mahreçleri, iyi bir öğreticinin rehberliğinde güzel bir şekilde öğrenilmelidir.

Aralarında ses benzerliği olmamasına rağmen bazı harfler, iyi bir şekilde kavranılamaması nedeniyle doğru olarak telaffuz edilememekte ve sanki birbirinin aynısıymış gibi okunabilmektedir. Bu da harflerin yanlış okunmasına ve kelimelerin anlamlarının karışmasına sebep olmaktadır. Bu harfler kendi aralarında gruplanarak özel olarak okuma çalışması yapılmalıdır.

Türkçedeki "ç", "j", "o", "ö", "p" gibi bazı harflerin sesleri Arapçada olmadığı gibi Arapçadaki bazı harflerin sesleri Türkçede yoktur. Peltek olarak sesslendirilen ث ve ذ ile boğazdan hırıltılı bir sesle çıkartılan خ bu harflerdendir.

Kur'an harflerinin çıkış yerleri, üç ana bölgede toplanır.[9] Bunlar; boğaz, dil ve dudaktır.[10]

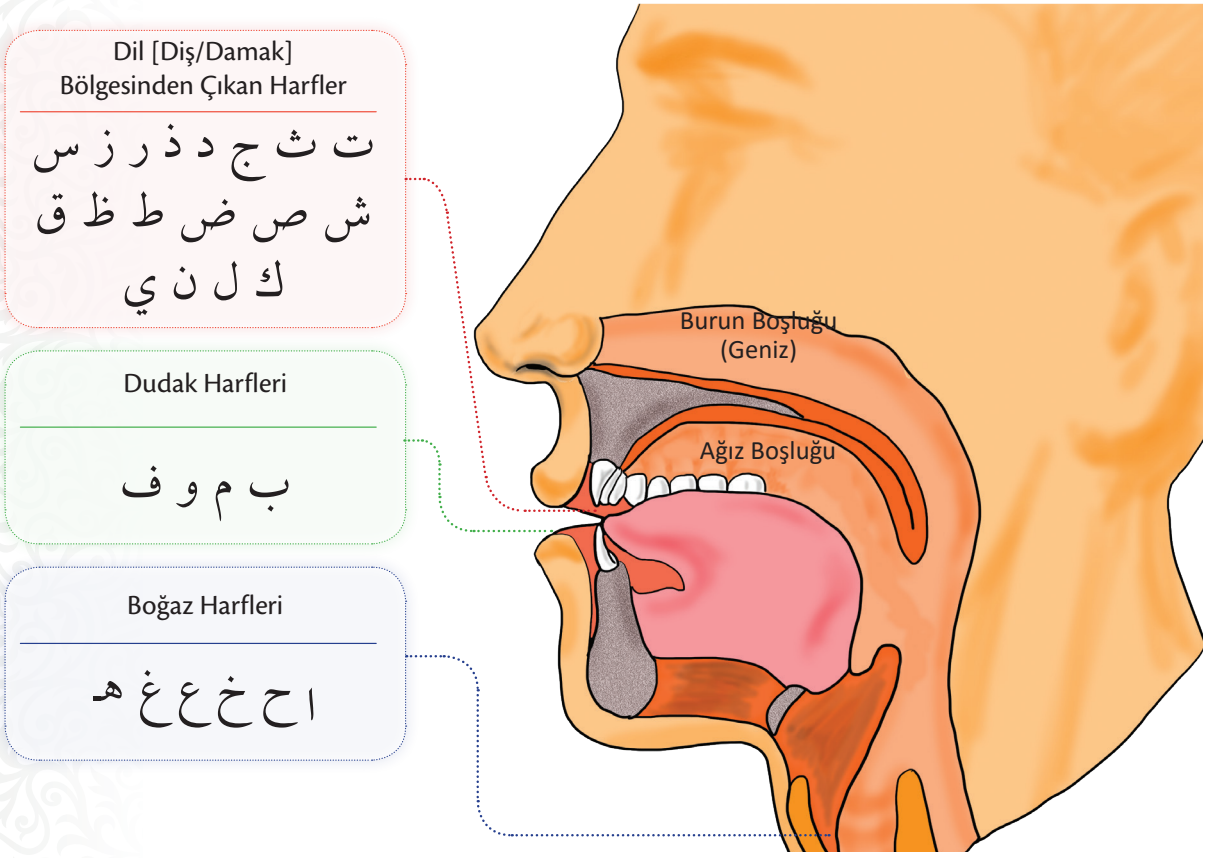

8 Mehmet Ali Sarı, Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma Tekniği ve Kuralları, s. 43.
9 Demirhan Ünlü, Kur'an-ı Kerim'in Tecvidi, s. 59.
10 Bunların dışında, ağız boşluğu ve geniz de mahreç bölgesi kabul edilir. Med harfi olan ا و ي harfleri ağız boşluğundan, gunne sesi ise genizden çıkarılır.

Harf	Mahreç (Çıkış Yeri)	Türkçedeki (seslendirme) karşılığı
ا	Boğaz sonu	"E" harfi gibidir.
ب	Alt ve üst dudak	"B" harfi gibidir.
ت	Dil ucu ile ön diş dipleri	"T" harfi gibidir.
ث	Dil ucu ile ön diş uçları	Türkçe karşılığı yoktur.
ج	Dil ortası ve üst damak ortası	"C" harfinin yumuşatılmış şeklidir.
ح	Boğaz ortası	Türkçe karşılığı yoktur.
خ	Boğazın ağza en yakın kısmı	Türkçe karşılığı yoktur.
د	Dil ucu ile üst ön diş dipleri	"D" harfi gibidir.
ذ	Dil ucu ile ön diş uçları	Türkçe karşılığı yoktur.
ر	Dil ucu ile ön dişlerin üstündeki damak	"R" harfi gibidir.
ز	Dil ucu ile alt ön dişlerin iç yüzeyi	"Z" harfi gibidir.
س	Dil ucu ile alt ön dişlerin iç yüzeyi	"S" harfi gibidir.
ش	Dil ortası ve üst damak ortası	"Ş" harfi gibidir..
ص	Dil ucu ile alt ön dişlerin iç yüzeyi	"S" harfinin kalınlaştırılmış hali gibidir (Sa).
ض	Dil kenarı ile üst azı dişler	Türkçe karşılığı yoktur.
ط	Dil ucu ile üst ön diş dipleri	"T" harfinin kalınlaştırılmış hali gibidir (Ta).
ظ	Dil ucu ile ön diş uçları	Türkçe karşılığı yoktur.
ع	Boğaz ortası	Türkçe karşılığı yoktur.
غ	Boğazın ağza en yakın kısmı	"Ğ" harfinin kalınlaştırılmış hali gibidir (Ğa).
ف	Üst ön diş uçlarıyla alt dudağın içi	"F" harfi gibidir.

Harf	Mahreç (Çıkış Yeri)	Türkçedeki (seslendirme) karşılığı
ق	Dil kökü ve üst damak	Türkçe karşılığı yoktur.
ك	Dil kökü ve küçük dil önü	"K" harfi gibidir.
ل	Dilin iki kenarı ve ucu ile üst damak	"L" harfi gibidir.
م	Alt ve üst dudak	"M" harfi gibidir.
ن	Dil ucu ile iki üst ön diş etleri	"N" harfi gibidir.
و	Alt ve üst dudak	"V" harfinin kalınlaştırılmış hali gibidir (Va).
هـ	Boğaz sonu	"H" harfi gibidir.
ي	Dil ortası ve üst damak ortası	"Y" harfi gibidir.

BİRLİKTE OKUYALIM

Öğretmeninizin tahtaya yazdığı her bir harfi "eb, et, ..." şeklinde seslendirişini dinledikten sonra, siz de harfleri mahrecine uygun olarak aynı şekilde okuyunuz.

FARKI FARKEDİN

Aşağıdaki harflerin telaffuzlarını öğretmeninizden ya da interaktif öğretim materyallerinden dinleyiniz ve aralarındaki ses farkını bulunuz.

ع ا

ح خ هـ

ز ظ ذ

س ص ث

د ط ت

İnce ve Kalın Sesli Harfler

Kur'an harfleri okunuşu bakımından temelde iki gruba ayrılır.

1. Kalın sesli harfler:

ق غ ظ ط ض ص خ

2. İnce sesli harfler:

ي ه و ن م ل ك ف ع ش س ز ر ذ د ح ج ث ت ب ا

Not:

- ل harfi ince sesli harflerdendir. Ancak Allah (اللّٰه) lafzındaki (Lafzatullah) lam (ل), önceki harfin harekesi üstün veya ötre ise kalın, esre ise ince okunur.
- ر harfi de bazı durumlarda kalın okunur.[11]

TAMAMLAYALIM

Aşağıdaki tabloda boş bırakılan yerlere sırasıyla harfleri yazınız.

.....	.....	ج	ث	ت	ب	ا
.....	ش	س	ز	.....	ذ	د
.....	ف	.....	.....	.....	.....	.....
ي	ه	و	ن	م	ل	ك

11 Konunun detayları Tecvid bölümündeki Ra'nın hükümleri konusunda ele alınacaktır.

Harflerin Okunuşu

Panoda verilen hareke ve işaretleri inceleyiniz.

Harekeler: Üstün, Esre, Ötre

Kur'an harflerinin tamamı sessizdir. Bu harfleri seslendiren ve dilimizdeki sesli harflerin yerini tutan özel işaretlere hareke denir. Bu işaretler, harflerin üstünde veya altında bulunur. Harflerin sesli okunmasını sağlayan üç hareke vardır: üstün, esre ve ötre.

Üstün: Harfin üstüne yazılan sola doğru hafif eğik küçük çizgidir (ـَ). Bu işarete Arapça'da fetha denilir. Üstün, ince harflerin "e", kalın harflerin "a" sesiyle okunmasını sağlar. Örneğin, sin (س) harfine üstün işareti konulunca "se" (سَ), sad (ص) harfine üstün konulunca "sa" (صَ) şeklinde okunur.

DİNLEYELİM-OKUYALIM

Harfleri, öğretmeninizi dinledikten sonra üstün harekesiyle seslendiriniz.

اَ بَ تَ ثَ جَ حَ خَ دَ ذَ رَ زَ سَ شَ صَ ضَ طَ ظَ عَ غَ فَ قَ كَ لَ مَ نَ وَ هَ يَ

UYGULAYALIM

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

اَدَبَ	رَزَقَ	دَرَسَ	وَزَنَ	وَرَدَ
اَمَرَ	ذَهَبَ	نَزَلَ	تَرَكَ	اَكَلَ
اَمَرَ	ذَهَبَ	نَزَلَ	تَرَكَ	اَكَلَ
كَتَبَ	طَلَبَ	فَعَلَ	دَخَلَ	حَسَدَ
خَلَقَ	خَتَمَ	سَجَدَ	نَصَرَ	ثَبَتَ

Elif Ba
Kur'an Okumaya Giriş

Esre: Harfin altına yazılan sola doğru hafif eğik küçük çizgidir (ـِ). Bu işarete Arapçada kesre denilir. Esre, ince harflerin "i" sesiyle; kalın harflerin "ı-i"arası bir sesle okunmasını sağlar. Örneğin, sin (س) harfine esre işareti konulunca "si" (سِ), sad (ص) harfine esre konulunca "sı" (صِ) şeklinde okunur.

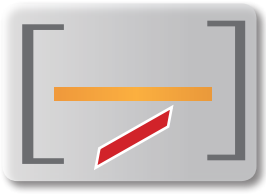

DİNLEYELİM-OKUYALIM

Harfleri, öğretmeninizi dinledikten sonra esre harekesiyle seslendiriniz.

اِ بِ تِ ثِ جِ حِ خِ دِ ذِ رِ زِ سِ شِ صِ ضِ طِ ظِ عِ غِ فِ قِ كِ لِ مِ نِ وِ هِ يِ

UYGULAYALIM

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

اَذِنَ	اَزِفَ	وَرِثَ	اَمِنَ	رَكِبَ
شَرِبَ	وَسِعَ	رَبِحَ	عَلِمَ	فَهِمَ
حَمِدَ	لَبِسَ	حَسِبَ	خَسِرَ	تَبِعَ
سَمِعَ	ضَحِكَ	نَسِيَ	وَلِيَ	عَمِلَ
مَثَلِ	مَسَدِ	لَهَبِ	عَدَسِ	فَلَقِ
مَلِكِ	قَبَلِ	حَفِظَ	شَهِدَ	وَجِلَ

Ötre: Harfin üstüne yazılan ve küçük bir vav'a benzeyen işarettir (ـُ). Bu işarete Arapçada damme denilir. Ötre, ince harflerin "u-ü" arası bir sesle; kalın harflerin "u" sesiyle okunmasını sağlar. Örneğin, sin (س) harfine ötre işareti konulunca "su-sü" arasında bir sesle (سُ), sad (ص) harfine ötre konulunca "su" (صُ) şeklinde okunur.

DİNLEYELİM-OKUYALIM

Harfleri, öğretmeninizi dinledikten sonra ötre harekesiyle seslendiriniz.

اُ بُ تُ ثُ جُ حُ خُ دُ ذُ رُ زُ سُ شُ صُ ضُ طُ ظُ عُ غُ فُ قُ كُ لُ مُ نُ وُ هُ يُ

UYGULAYALIM

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

اُذِنَ	اُمِرَ	رُزِقَ	وُلِدَ	اُخِذَ
كُتِبَ	قُتِلَ	خُلِقَ	جُعِلَ	سُئِلَ
ذُكِرَ	غُفِرَ	خُسِرَ	فُهِمَ	ضُرِبَ
حُمِلَ	رُفِعَ	جُمِعَ	وُضِعَ	نُصِبَ
يَصِفُ	يَرِثُ	يَلِدُ	صَمَدُ	يَهَبُ
رُسُلُ	ضَعُفَ	كُتُبُ	وَهُوَ	ثُلُثُ

Cezim (Sükûn)

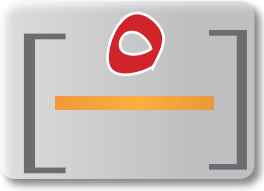

Cezim, harfin üzerine küçük bir daire şeklinde yazılan işarettir (ـْـ). Cezim, harflerin harekesiz olarak okunmasını sağlar. Harekeli bir harf cezimli bir harfle birleşince Türkçedeki sessiz harfle biten kapalı hece biçimi oluşur. Örneğin, üstünlü hemze ile cezimli lam birleşince اَلْ (el) şeklinde okunur.

DİNLEYELİM-OKUYALIM

Öğretmeninizin harfleri ... اَبْ اِبْ اُبْ şeklinde okuyuşunu dikkatle dinleyiniz. Siz de aynı şekilde, bütün harfleri mahreçlerine uygun olarak cezim ile okuyunuz.

UYGULAYALIM

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

اِنْ	مِنْ	لَمْ	كَمْ	قُلْ
حَمْدُ	لَكُمْ	اَنْتَ	اَنْتُمْ	نَحْنُ
كَيْفَ	يَوْمِ	قَبْلِكَ	بَعْدَ	رَيْبَ
عَلَيْهِمْ	اُنْزِلَ	اَرْسَلَ	كُنْتُمْ	غَيْبِ
مُفْلِحُ	اَنْذَرْتَ	لَمْ تُنْذِرْ	اِسْتَوْقَدَ	مَثَلُهُمْ
رَبِحَتْ	اَنْفُسَهُمْ	يَشْعُرُ	يَخْدَعُ	يُبْصِرُ

Şedde

Şedde, harfin üzerine birleşmiş iki küçük "u" harfine benzer şekilde yazılan işarettir (ـّـ). Üzerinde bulunduğu harfin iki defa okunmasını sağlar. Dolayısıyla şeddeli harf, aslında iki harftir. Bunlardan birincisi cezimli, ikincisi harekelidir. Örneğin, اِنَّ şeklinde yazılan kelime اِنْ نَ (inne) diye okunur.

DİNLEYELİM-OKUYALIM

Öğretmeninizin harfleri ... اَبَّ اِبَّ اُبَّ şeklinde mahreçlerine uygun olarak nasıl okuduğuna dikkat ediniz. Siz de bütün harfleri aynı şekilde şedde ile okuyunuz.

UYGULAYALIM

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

اِنَّ	اَنَّ	كَاَنَّ	لَعَلَّ	كُلَّ
رَبِّ	تَبَّ	ثُمَّ	شَرِّ	حَقُّ
نَزَّلَ	عَلَّمَ	كَذَّبَ	جَنَّةَ	زَيَّنَ
يَمُدُّ	يَصُدُّ	يَظُنُّ	يُضِلُّ	يُبَشِّرُ
نُسَبِّحُ	نُقَدِّسُ	يُكَذِّبُ	جَهَنَّمُ	لَعَلَّكُمْ
اُعِدَّتْ	مُصَدِّقَ	اِتَّخَذَ	عَلَّمْتُمْ	فَضَّلْتُكُمْ

Elif Ba
Kur'an Okumaya Giriş

KENDİMİZİ DENEYELİM

Felak suresinde kırmızı renkle belirtilen harfleri, şedde işaretine dikkat ederek okuyunuz.

قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ﴿١﴾ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿٢﴾ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ اِذَا وَقَبَ

﴿٣﴾وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ﴿٤﴾ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ اِذَا حَسَدَ ﴿٥﴾

Tenvin

Tenvin, kelimenin sonuna cezimli nun sesi veren iki üstün (ـً), iki esre (ـٍ) ve iki ötre (ـٌ) işaretleridir. "Nunlamak" olarak da ifade edebileceğimiz tenvin, Arapçada sadece isimlerin sonunda bulunur.

İki üstün: Harfin üzerine yazılır (ـً). Yuvarlak te (ة) ve hemze (ء) dışındaki harflerde elif (ا) desteği üzerine yazılır. İnce harflerin "en" sesiyle; kalın harflerin "an" sesiyle okunmasını sağlar.

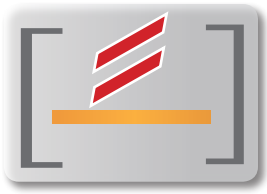

UYGULAYALIM

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

اَحَدًا	اَبَدًا	اِذًا	رَغَدًا	ثَمَنًا
عِلْمًا	مَثَلًا	رِزْقًا	خَيْرًا	ظُلْمًا
حُكْمًا	مَرَضًا	رِجْزًا	مَوْتًا	قِرَدَةً
جَنَّةً	اَمْرًا	جَهْرَةً	قَوْلًا	كَلِمَةً
عُذْرًا	تَوْبَةً	مُسْتَكْبِرًا	بَقَرَةً	مَوْعِظَةً
مُصَدِّقًا	سُجَّدًا	طَيِّبَةً	مُؤْمِنًا	مُبَيِّنَةً

KENDİMİZİ DENEYELİM

Mürselât suresinin 1-6. ayetlerinde kırmızıyla renklendirilen harfleri, harekesine dikkat ederek okuyunuz.

وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا ﴿١﴾ فَالْعَاصِفَاتِ عَصْفًا ﴿٢﴾ وَالنَّاشِرَاتِ نَشْرًا ﴿٣﴾

فَالْفَارِقَاتِ فَرْقًا ﴿٤﴾ فَالْمُلْقِيَاتِ ذِكْرًا ﴿٥﴾ عُذْرًا اَوْ نُذْرًا ﴿٦﴾

İki esre: Harfin altına yazılır (ـٍـ). İnce harflerin "in" sesiyle; kalın harflerin "ın-in" arası bir sesle okunmasını sağlar.

UYGULAYALIM

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

اَحَدٍ	حَسَدٍ	اَجَلٍ	اَجْرٍ	رَيْبٍ
بَيْتٍ	عِلْمٍ	نَفْسٍ	سَفَرٍ	يَوْمٍ
كَصَيِّبٍ	مَيِّتٍ	وَلِيِّ	لِكُلِّ	بَيِّنَةٍ
مُؤْمِنٍ	فَضْلٍ	جَبَلٍ	سُنْبُلَةٍ	شَيْءٍ
لِقَوْمٍ	بِخَيْرٍ	بِقُوَّةٍ	بِغَضَبٍ	بِنِعْمَةٍ
وَفَضْلٍ	وَنَقْصٍ	لِنَبِيِّ	مِنْ فِئَةٍ	اَوْ صَدَقَةٍ

KENDİMİZİ DENEYELİM

Abese suresinin 13-19. ayetlerinde kırmızı renkle belirtilen harfleri, harekesine dikkat ederek okuyunuz.

فِي صُحُفٍ مُكَرَّمَةٍ ﴿١٣﴾ مَرْفُوعَةٍ مُطَهَّرَةٍ ﴿١٤﴾ بِأَيْدِي
سَفَرَةٍ ﴿١٥﴾ كِرَامٍ بَرَرَةٍ ﴿١٦﴾ قُتِلَ الْإِنْسَانُ مَا أَكْفَرَهُ ﴿١٧﴾
مِنْ أَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ ﴿١٨﴾ مِنْ نُطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَّرَهُ ﴿١٩﴾

İki ötre: Harfin üzerine yazılır (ـٌ). İnce harflerin "un-ün" arası bir sesle; kalın harflerin "un" sesiyle okunmasını sağlar.

UYGULAYALIM

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

اَحَدٌ	اَجَلٌ	رُسُلٌ	كُتُبٌ	مَرَضٌ
صُمٌّ	بُكْمٌ	عُمْيٌ	نَفْسٌ	عَدْلٌ
خَوْفٌ	خِزْيٌ	اِثْمٌ	كُفْرٌ	عَشَرَةٌ
عَدُوٌّ	اُمَّةٌ	مُحَرَّمٌ	حَقٌّ	مُسْتَقَرٌّ
وَرَعْدٌ	وَبَرْقٌ	فَوَيْلٌ	مُخْرِجٌ	مُحْسِنٌ
فِتْنَةٌ	حِطَّةٌ	مُسَلَّمَةٌ	وَرَحْمَةٌ	مُطَهَّرَةٌ

KENDİMİZİ DENEYELİM

Abese suresinin 34-42. ayetlerinde kırmızı renkle belirtilen harfleri, harekesine dikkat ederek okuyunuz.

يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ اَخِيهِۙ ﴿٣٤﴾ وَاُمِّهٖ وَاَبِيهِۙ ﴿٣٥﴾ وَصَاحِبَتِهٖ وَبَنِيهِّ ﴿٣٦﴾
لِكُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِّ ﴿٣٧﴾ وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُسْفِرَةٌۙ ﴿٣٨﴾
ضَاحِكَةٌ مُسْتَبْشِرَةٌۚ ﴿٣٩﴾ وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌۙ ﴿٤٠﴾ تَرْهَقُهَا قَتَرَةٌّ
﴿٤١﴾ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْكَفَرَةُ الْفَجَرَةُ ﴿٤٢﴾

Med Harfleri: Elif, Vav, Ya

Med, uzatmak demektir. Kendinden önceki harfin uzatılarak okunmasını sağlayan harekesiz (sakin) harflere med harfleri (uzatma harfleri) denir.

Med harfleri üçtür: elif (ا), vav (و), ya (ى). Meddin (uzatma) ölçüsü, okuyuşu bir elif miktarı uzatmak demektir. Bu da okuma esnasında sesin iki hareke miktarı uzatılması ya da bir parmak kaldırma veya indirme süresi kadardır.

Med harfleriyle ("elif", "vav", "ya") yapılmış bir ebru çalışması.

Elif Ba
Kur'an Okumaya Giriş

Elif (ا): Kendisinden önceki üstünlü harfin uzatılarak okunmasını sağlar. İnce harfleri "e-a" arası bir sesle; kalın harfleri "a" sesiyle uzatır.

DİNLEYELİM-OKUYALIM

Öğretmeninizin harfleri ...تَـا ،بَـا ،اَا şeklinde uzatarak okuyuşunu dinleyiniz. Harekesiz "elif" harfine dikkat ediniz. Siz de bütün harfleri aynı şekilde med harfi olan elif ile okuyunuz.

UYGULAYALIM

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

يَا	مَا	لَا	اِذَا	كَمَا
قَالَ	كَانَ	زَادَ	اَرَادَ	تَبَارَكَ
مَالِكِ	عِبَادِ	يَكَادُ	كِتَابٌ	سُبْحَانَكَ
اِيَّاكَ	فَتَابَ	عَلَيْنَا	جَاعِلٌ	نَزَّلْنَا
اِهْدِنَا	غِشَاوَةٌ	يَا اَيُّهَا	ظُلُمَاتٌ	جَنَّاتٍ
بِمَا اُنْزِلَ	تِجَارَتُهُمْ	فَزَادَهُمْ	اَبْصَارِهِمْ	رَزَقْنَاهُمْ

KENDİMİZİ DENEYELİM

Nebe' suresinin 6-9. ayetlerini, kırmızı renkli uzatan elif harfine dikkat ederek okuyunuz.

اَلَمْ نَجْعَلِ الْاَرْضَ مِهَاداً ﴿٦﴾ وَالْجِبَالَ اَوْتَاداً ﴿٧﴾ وَخَلَقْنَاكُمْ اَزْوَاجاً ﴿٨﴾ وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتاً ﴿٩﴾

Vav (و): Kendisinden önceki ötreli harfin uzatılarak okunmasını sağlar. İnce harfleri "u-ü" arası bir sesle; kalın harfleri "u" sesiyle uzatır.

DİNLEYELİM-OKUYALIM

Öğretmeninizin harfleri ...اُو بُو تُو şeklinde uzatarak okuyuşunu dinleyiniz. Harekesiz "vav" harfine dikkat ediniz. Siz de bütün harfleri aynı şekilde med harfi olan vav ile okuyunuz.

UYGULAYALIM

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

قُو	ذُو	اَعُوذُ	اَمُوتُ	وَقُودُ
يَقُولُ	يَعُودُ	نَتُوبُ	يَكُونُ	قُلُوبٌ
رَسُولٌ	قُلُوبِهِمْ	مَعْدُودَةً	غَفُورٌ	بِسُورَةٍ
مَغْضُوبِ	مُفْلِحُونَ	مُفْسِدُونَ	مُصْلِحُونَ	يَرْجِعُونَ
يَعْلَمُونَ	يُوقِنُونَ	يُؤْمِنُونَ	يَشْعُرُونَ	يُنْفِقُونَ
تَتَّقُونَ	يُخَادِعُونَ	يُجَاهِدُونَ	يُبَشِّرُونَ	يُسِرُّونَ

KENDİMİZİ DENEYELİM

Burûc suresinin 1-6. ayetlerini, kırmızı renkli uzatan vav harfine dikkat ederek okuyunuz.

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ ﴿١﴾ وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ ﴿٢﴾ وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ ﴿٣﴾

قُتِلَ اَصْحَابُ الْاُخْدُودِ ﴿٤﴾ اَلنَّارِ ذَاتِ الْوَقُودِ ﴿٥﴾ اِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ ﴿٦﴾

Elif Ba
Kur'an Okumaya Giriş

Ya (ي): Kendisinden önceki esreli harfin uzatılarak okunmasını sağlar. İnce harfleri "i" sesiyle; kalın harfleri "ı-i" arası bir sesle uzatır.

DİNLEYELİM-OKUYALIM

Öğretmeninizin harfleri ... بِي تِي اِ şeklinde uzatarak okuyuşunu dinleyiniz. Harekesiz "ya" harfine dikkat ediniz. Siz de bütün harfleri aynı şekilde med harfi olan ya ile okuyunuz.

UYGULAYALIM

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

فِي	لِي	ذِي	اَبِي	اَخِي
بَنِي	دِينِي	اَلَّذِي	عِلْمِي	كِتَابِي
اَلِيمٌ	عَلِيمٌ	اَلَّذِينَ	قَدِيرٌ	سَمِيعٌ
عَالَمِينَ	صَادِقِينَ	فَاسِقِينَ	كَافِرِينَ	ظَالِمِينَ
يُمِيتُ	يُحْيِي	اِبْلِيسَ	اَبَابِيلَ	تَرْمِيهِمْ
نَسْتَعِينُ	مُبَشِّرِينَ	مُنْذِرِينَ	خَاشِعِينَ	حَكِيمٌ

DİKKAT EDELİM

Harflerin üstünde yer alan asar (ـٰ) ve altında yer alan çeker (ـٖ) işaretlerinin med harfi gibi harfleri uzatarak okuttuğuna dikkat ediniz.

KENDİMİZİ DENEYELİM

Fil suresini, kırmızı renkli uzatan "ya" harfine dikkat ederek okuyunuz..

اَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِاَصْحَابِ الْفِيلِ ﴿١﴾ اَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ ﴿٢﴾ وَاَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا اَبَابِيلَ ﴿٣﴾ تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِنْ سِجِّيلٍ ﴿٤﴾ فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَاْكُولٍ ﴿٥﴾

Vav ve Ya Şeklinde Yazılan Elif

Kur'an yazısında elif harfi üç şekilde yazılır.

1. Genellikle, bildiğimiz elif (ا) şeklinde yazılır. Örnek: قَالَ ve اِيَّاكَ

2. Bazen vav (و) şeklinde yazılır. Örnek: صَلٰوةٌ ve زَكٰوةٌ

3. Bazen de ya (ى) şeklinde yazılır: اِلٰى ve عَلٰى

BULALIM

Kitabınızın "Yüzünden Okunacak Sureler ve Anlamları" bölümünden elif harfinin üç farklı yazılışına örnekler bulunuz.

UYGULAYALIM

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

سَلٰوى	اَبٰى	بَلٰى	عَلٰى	اِلٰى
تَقْوٰى	عِيسٰى	مُوسٰى	اَدْرٰى	اَوْلٰى
اِسْتَوٰى	فَهَدٰى	صَلّٰى	تَعَالٰى	حَتّٰى
اَدْنٰى	بُشْرٰى	يُسْرٰى	اُخْرٰى	تَلَقّٰى
مَنٰوةٌ	فَسَوّٰيهُنَّ	نَجّٰينَا	يَغْشٰى	حُسْنٰى
نَجْوةٌ	غَدٰوةٌ	حَيٰوةٌ	زَكٰوةٌ	صَلٰوةٌ

Elif Ba
Kur'an Okumaya Giriş

Uzatma (Asar-Çeker) İşareti

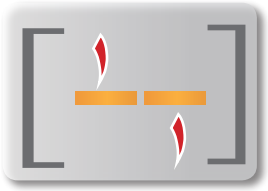

Kur'an yazısında, harfin üstüne konulan (ٰـ) uzatma işaretine **asar**, altına konulan (ـٖ) uzatma işaretine **çeker** denir. Bu işaretler o harfin bir elif miktarı uzatılarak okunmasını sağlar.

TAHMİN EDELİM

Asar işareti bulunan harflerden sonra gizli bir med harfi vardır. Bu med harfini tahmin ediniz.

UYGULAYALIM

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

اٰمَنَ	اٰدَمَ	اٰنَسَ	هٰذَا	ذٰلِكَ
اِسْحٰقَ	هٰرُونَ	قُرْاٰنٌ	اِلٰهٌ	اٰيَاتٌ
اٰمَنَّا	رَحْمٰنِ	اٰتَيْنَا	اٰخِرَةٌ	لٰكِنَّ
سَمٰوَاتٌ	اٰذَانِهِمْ	بِاٰيَاتِنَا	اٰلَ فِرْعَوْنَ	اٰلِ عِمْرَانَ
اِبْرٰهِيمَ	اِسْمٰعِيلَ	فِيهِ	دِينُكُمْ	مُسْتَقِيمَ
عَلِيمٌ	تَجْرِي	يُمِيتُكُمْ	شَيَاطِينِهِمْ	اَرْبَعِينَ

KENDİMİZİ DENEYELİM

Bakara suresinin 25. ayetinde kırmızı renkli olan "asar" ve "çeker" işaretine dikkat ederek okuyunuz.

وَبَشِّرِ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ اَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْاَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رِزْقًا قَالُوا هٰذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ
وَاُتُوا بِهِ مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ فِيهَا اَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٥﴾

Okunuşla İlgili Özel Durumlar

Elif Lam Takısı

Arapçada isimleri belirli yapma yollarından biri, ismin başına elif lam (ال) takısı (lam-ı tarif) getirmektir.

ا ب ج ح خ ع غ ف ق ك م و هـ ي harflerinden biriyle başlayan kelimelerin başına elif lam takısı gelirse lam harfi cezimli olarak okunur.

Örnek: قَمَرٌ ◀ اَلْقَمَرُ (el-Kameru)

ت ث د ذ ر ز س ش ص ض ط ظ ل ن harflerinden biriyle başlayan kelimelerin başına elif lam takısı gelirse lam harfi yazılır fakat okunmaz. Sonraki harf şeddeli okunur.

Örnek: شَمْسٌ ◀ اَلشَّمْسُ (Eş-şemsü)

ARAŞTIRALIM

Şemsî harfler ve kamerî harfler ifadelerini araştırınız ve elif lam takısı ile irtibatını açıklayınız.

UYGULAYALIM

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

اَلْحَمْدُ	اَلْكِتَابُ	اَلْاَرْضُ	اَلْغَيْبُ	اَلْمَغْضُوبِ
اَلْمُسْتَقِيمَ	اَلْفَاسِقِينَ	اَلْخَاسِرُونَ	اَلْمُفْسِدُونَ	اَلْمُفْلِحُونَ
اَلسَّلَامُ	اَلتَّوَّابُ	اَلنَّاسُ	اَلشَّيْطَانُ	اَلضَّلَالَةُ
اَلدِّينُ	اَلصِّرَاطَ	اَلرَّحْمٰنِ	اَلرَّحِيمِ	اَلصَّمَدُ
اَلْقُرْاٰنُ	اَلْعَالَمِينَ	اَلْكَافِرِينَ	اَلْخَالِقُ	اَلْكَرِيمُ
اَلتِّينِ	اَلرَّسُولُ	اَلظَّالِمُونَ	اَلصَّلٰوةُ	اَلزَّكٰوةُ

Zamir ve Okunuşu

Kur'an tilavetinde zamirin (ه- ه) özel bir okunuşu vardır. Kendisinden önceki harf harekeli olduğunda zamir uzatılarak okunur. Önceki harf cezimli veya sakin olduğunda ise zamir uzatılmaz.

[ه - ه]

ARAŞTIRALIM

Uzatılarak okunan zamirden sonra gizli bir med harfi vardır. Bu med harflerini tahmin ediniz.

UYGULAYALIM

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

لَهُ	مَالُهُ	رَبُّهُ	وَحْدَهُ	حَوْلَهُ
عِنْدَهُ	كُلَّهُ	قَلْبُهُ	بَيْنَهُ	عِلْمُهُ
بِهِ	مِثْلِهِ	رُسُلِهِ	خَيْرِهِ	شَرِّهِ
مِيثَاقِهِ	مِنْ بَعْدِهِ	بِأَمْرِهِ	لِقَوْمِهِ	كُتُبِهِ
فِيهِ	بَنِيهِ	قَتَلُوهُ	فَعَلُوهُ	عَلَّمْنَاهُ
اٰتَيْنَاهُ	مِنْهُ	عَنْهُ	اِلَيْهِ	عَلَيْهِ

KENDİMİZİ DENEYELİM

Nasr suresinin ayetlerinde kırmızı renkle verilen kelimeleri zamire dikkat ederek okuyunuz.

اِذَا جَاءَ نَصْرُ اللّٰهِ وَالْفَتْحُ ﴿١﴾ وَرَاَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللّٰهِ اَفْوَاجًا
﴿٢﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ اِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ﴿٣﴾

Med-Kasr Kelimeleri

Kur'an-ı Kerim'de bazı kelimelerin altında küçük ve eğik olarak "med" (مـد) veya "kasr" (قصـر) işaretleri yer alır.

Med işareti, altında bulunduğu harfin uzatılarak okunacağını gösterir.

Örnek: يُرَآؤُنَ (مد)

Kasr işareti, altında bulunduğu harfin uzatılmadan okunacağını gösterir.

Örnek: اَنَا (قصر)

BULALIM

Kitabınızın "Yüzünden Okunacak Sureler" bölümünden med ve kasr kelimelerine örnekler bulunuz.

UYGULAYALIM

Aşağıdaki kelimeleri okuyarak örnekde olduğu gibi med harflerini gösteriniz.

مُسْتَهْزِؤُنَ (مد)	يُرَآؤُنَ (مد)	وَلَا يَؤُدُهُ (مد)	اَنْبِؤُنِي (مد)	رَؤُفٌ (مد)
و				

اَنَا (قصر)	اُولٰٓئِكَ (قصر)	هٰٓؤُلَآءِ (قصر)	مَآؤُكُمْ (قصر)	اُولِي بَاْسٍ (قصر)

Okunmayan Elif

Elif harfi, bazen yazıldığı hâlde okunmaz. Örneğin, قَالُوا kelimesindeki birinci elif (ا), kaf (ق) harfinin uzatılmasını sağlar. Fakat kelimenin sonundaki elifin okunuşa herhangi bir etkisi yoktur.

Elif lam takısının hemzesi, kendisinden önce harekeli bir harf geldiğinde okunmaz.

Örnek:

اَلْكِتَابُ ◀ بِالْكِتَابِ

اَلدِّينِ ◀ يَوْمِ الدِّينِ

UYGULAYALIM

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

قَالُوا	كَانُوا	اٰمَنُوا	كَفَرُوا
وَاعْبُدُوا	وَاسْجُدُوا	وَارْكَعُوا	وَافْعَلُوا
مَشَوْا	دَعَوْا	خَلَوْا	وَتَوَاصَوْا
ذٰلِكَ الْكِتَابُ	بِالْغَيْبِ	غَيْرِ الْمَغْضُوبِ	وَمَا فِي الْاَرْضِ
اِهْدِنَا الصِّرَاطَ	وَلَا الضَّآلِّينَ	وَمِنَ النَّاسِ	فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي
مِنَ الْمَآءِ	هُمُ السُّفَهَآءُ	وَاِيتَآءِ الزَّكٰوةِ	وَتُوبُوٓا اِلَي اللّٰهِ

Hurûf-u Mukatta'a

Hurûf-u Mukatta'a, sözlükte "kesik harfler" anlamına gelir. Bir veya birkaç harften oluşur. Kur'an-ı Kerim'in yirmi dokuz suresi bu harflerle başlar.

Kur'an-ı Kerim'e özgü olan Hurûf-u Mukatta'anın özel bir okunuş şekli vardır. Bu harfler, harekesiz olarak yazılır ve isimleriyle okunur.

Örnek: اَلِف لَآمْ مِيمْ ◀ (okunuşu) اٰلٓمٓ

Uygulayalım bölümündeki örneklerden bir kısmı ileride öğreneceğiniz Medd-i Lâzım ve Medd-i Ârız ile ilgili olduğu için öğretmeninizin okuyuşunu dikkatli dinledikten sonra tekrar ediniz.

UYGULAYALIM

Kur'an'da bazı surelerin başında bulunan mukatta'a harflerini okuyunuz.

Başında Bulunduğu sure	Okunuşu	Yazılışı
Bakara, Âl-i İmrân, Rum, Ankebût, Lokman, Secde	اَلِفْ لَامْ مِيمْ	الٓمٓ
A'râf	اَلِفْ لَامْ مِيمْ صَادْ	الٓمٓصٓ
Yunus, Hud, Yusuf, İbrahim, Hicr	اَلِفْ لَامْ رَا	الٓرٰ
Ra'd	اَلِفْ لَامْ مِيمْ رَا	الٓمٓرٰ
Meryem	كَافْ هَا يَا عَيْنْ صَادْ	كٓهٰيٰعٓصٓ
Tâhâ	طَا هَا	طٰهٰ
Şuarâ, Kasas	طَا سِينْ مِيمْ	طٰسٓمٓ
Neml	طَا سِينْ	طٰسٓ
Yâsîn	يَا سِينْ	يٰسٓ
Sâd	صَادْ	صٓ
Mü'min, Fussilet, Zuhruf, Duhân, Câsiye, Ahkâf, Şûrâ	حَا مِيمْ	حٰمٓ
Şûrâ	حَا مِيمْ عَيْنْ سِينْ قَافْ	حٰمٓ عٓسٓقٓ
Kâf	قَافْ	قٓ
Kalem	نُونْ	نٓ

DUALAR

Kelime-i Tevhid, Kelime-i Şehadet ve Anlamları

لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللّٰهِ

اَشْهَدُ اَنْ لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ

وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

Kelime-i Tevhidin Anlamı

Allah'tan başka ilah yoktur.

Muhammed (s.a.v.) onun elçisidir.

Kelime-i Şehadetin Anlamı

Ben şehadet ederim ki Allah'tan başka ilah yoktur.

Yine şehadet ederim ki Muhammed (s.a.v.) onun kulu ve elçisidir.

Eûzü Besmele ve Anlamı

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Eûzü Besmelenin Anlamı

Kovulmuş şeytandan Allah'a sığınırım. Rahman ve Rahîm Allah'ın adıyla.

"Kur'an okuyacağın zaman, kovulmuş şeytandan Allah'a sığın."

Nahl suresi, 98. ayet.

Peygamber Efendimiz'in (s.a.v.) öğrettiği Eûzü Besmele (istiâze) çeşitlerini araştırınız ve bunları gruplar halinde okuyunuz.

Tekbir ve Anlamı

اَللّٰهُ اَكْبَرُ ۞

اَللّٰهُ اَكْبَرُ لَآ اِلٰـهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاللّٰهُ اَكْبَرُ ۞

اَللّٰهُ اَكْبَرُ وَلِلّٰهِ الْحَمْدُ ۞

Segah Tekbir Dinleyin

Tekbirin Anlamı

Allah en büyüktür. Allah en büyüktür. Allah'tan başka ilah yoktur. Allah en büyüktür. Allah en büyüktür. Bütün övgüler Allah'adır.

Tekbir, günlük hayatımızda hemen hemen herzaman okunur. Özellikle de kurban bayramında arefe günü sabah namazından, bayramın üçüncü günü ikindi namazına kadar farz namazlardan sonra okunur. Kurban bayramında okunan tekbire "teşrik tekbiri" denir.

Salatü Selam ve Anlamı

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدِ نِ النَّبِيِّ
الْاُمِّيِّ وَعَلٰى اٰلِهٖ وَصَحْبِهٖ وَسَلِّمْ

Salatü Selamın Anlamı

Allah'ım! Ümmi Peygamber Efendimiz Muhammed'e, onun ailesine ve ashabına rahmet ve selam et.

"Muhakkak ki Allah ve melekleri Peygambere hep salat ederler. Ey iman edenler! Siz de ona salat edin ve tam bir içtenlikle selam verin."
Ahzâb suresi, 56. ayet.

مُحَمَّدِ نِ النَّبِيِّ kelimenin ortasındaki "n" harfi kaynaştırma nun'u olarak yazılır ve okuyuşta kelimelerin birbirine bağlanarak okunmasını sağlar.

Teravih namazlarında, bayramlarda ve dinî merasimlerde, topluca salatü selam okuduğunuzda neler hissedersiniz? Duygularınızı arkadaşlarınızla paylaşınız.

"Rabbi Yessir" Duası ve Anlamı

رَبِّ يَسِّرْ وَلَا تُعَسِّرْ
رَبِّ تَمِّمْ بِالْخَيْرِ

Rabbi Yessir 'in Anlamı

Rabb'im! İşimi kolaylaştır, zorlaştırma.
Rabb'im! İşimi hayırla tamamla.

Amentü ve Anlamı

اٰمَنْتُ بِاللّٰهِ وَمَلٰٓئِكَتِهٖ وَكُتُبِهٖ وَرُسُلِهٖ ۝
وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَبِالْقَدْرِ خَيْرِهٖ وَشَرِّهٖ مِنَ
اللّٰهِ تَعَالٰى ۝ وَالْبَعْثُ بَعْدَ الْمَوْتِ
حَقٌّ ۝ اَشْهَدُ اَنْ لَّآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ ۝
وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ وَرَسُوْلُهٗ ۝

Amentü'nün Anlamı

Ben Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, ahiret gününe, kadere yani hayır ve şerrin Yüce Allah'ın takdiriyle olduğuna iman ettim. Ölümden sonra tekrar dirilmek apaçık bir gerçektir. Ben şehadet ederim ki Allah'tan başka ilah yoktur. Yine şehadet ederim ki Muhammed onun kulu ve elçisidir.

Ezan, Kamet ve Anlamları

Ezan

اَللّٰهُ اَكْبَرُ اَللّٰهُ اَكْبَرُ اَللّٰهُ اَكْبَرُ اَللّٰهُ اَكْبَرُ
اَشْهَدُ اَنْ لَّا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ اَشْهَدُ اَنْ لَّا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ
اَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا رَّسُوْلُ اللّٰهِ اَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا رَّسُوْلُ اللّٰهِ
حَيَّ عَلَى الصَّلٰوةِ حَيَّ عَلَى الصَّلٰوةِ
حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ
اَللّٰهُ اَكْبَرُ اَللّٰهُ اَكْبَرُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ

Ezanın Anlamı

Allah en büyüktür. Allah en büyüktür.
Şehadet ederim ki Allah'tan başka ilah yoktur.
Şehadet ederim ki Muhammed Allah'ın elçisidir.
Haydi namaza!
Haydi kurtuluşa!
Allah en büyüktür. Allah en büyüktür.

Allah en büyüktür. Allah en büyüktür.
Şehadet ederim ki Allah'tan başka ilah yoktur.
Şehadet ederim ki Muhammed Allah'ın elçisidir.
Haydi namaza!
Haydi kurtuluşa!
Allah'tan başka ilah yoktur.

Sabah ezanında, "Hayye ale'l-felah" cümlelerinden sonra iki defa

اَلصَّلَاةُ خَيْرٌ مِنَ النَّوْمِ

"Namaz uykudan hayırlıdır." denilir.

Kamette, "Hayye ale'l-felah" cümlelerinden sonra iki defa قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ

"Namaz başlıyor." denilir.

BİLİYOR MUYDUNUZ?

Peygamber Efendimiz'in (s.a.v.) ezan okunurken müezzinin söylediklerinin tekrar edilmesini ve arkasından şu duanın okunmasını tavsiye ettiğini biliyor muydunuz?

اَللّٰهُمَّ رَبَّ هَذِهِ الدَّعْوَةِ التَّامَّةِ ۞ وَالصَّلَاةِ الْقَائِمَةِ ۞ اٰتِ مُحَمَّدًا نِ الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ ۞ وَالدَّرَجَةَ الرَّفِيعَةَ ۞ وَابْعَثْهُ مَقَامًا مَحْمُودًا نِ الَّذِي وَعَدْتَهُ ۞ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَاد ۞

Anlamı

"Ey şu tam davetin ve vakti gelen namazın sahibi olan Rabbim! Muhammed aleyhisselama şefâat vesilesini ve üstünlüğünü ve yüksek dereceleri ver. Ve onu kendisine vaadetdiğin makam-ı mahmuda (övülmüş makama) ulaştır. Şüphesiz ki sen vaadinden dönmezsin."

Sübhaneke Duası ve Anlamı

سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ وَبِحَمْدِكَ ۞
وَتَبَارَكَ اسْمُكَ ۞ وَتَعَالٰى جَدُّكَ ۞
وَجَلَّ ثَنَآؤُكَ ۞ وَلَآ اِلٰهَ غَيْرُكَ ۞

Sübhaneke, Tahiyyat, Salli Barik, Rabbena ve Kunut duaları nerede ve ne zaman okunur, Sübhaneke duasında "وَجَلَّ ثَنَآؤُكَ" ne zaman okunur? Bilgilerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

Sübhaneke Duasının Anlamı

Allah'ım! Sen her türlü eksiklikten uzaksın. Seni daima böyle över ve sana hamd ederim. Senin adın mübarektir. Senin şanın yücedir. Senin övgün uludur. Senden başka ilah yoktur.

BİLGİ KUTUSU

Şafii mezhebinde En'am suresi 79. ve 162. ayetler, namazın başında Sübhâneke duası yerine okunur:

اِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ حَنِيفاً
وَمَا اَنَا۠ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٧٩﴾

قُلْ اِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٢﴾

Anlamı: Ben hanif (batıl dinlerden uzaklaşmış) olarak yüzümü gökleri ve yeri yoktan yaratan Allah'a çevirdim ve ben müşriklerden değilim. Şüphesiz benim namazım, ibadetlerim, hayatım ve ölümüm, hepsi âlemlerin Rabbi Allah içindir. Onun hiçbir ortağı yoktur. Ben, bununla emrolundum ve ben Müslümanlardanım.

Tahiyyat Duası ve Anlamı

اَلتَّحِيَّاتُ لِلّٰهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ ۞
اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ اَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ
وَبَرَكَاتُهُ ۞ اَلسَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلٰى عِبَادِ
اللّٰهِ الصَّالِحِينَ ۞ اَشْهَدُ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا
اللّٰهُ وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

Tahiyyat Duasının Anlamı

Selamlar, saygılar ve en güzel sözler Allah içindir. Ey Peygamber! Allah'ın selamı, rahmeti ve bereketi senin üzerine olsun. Bizlere ve Allah'ın salih kullarına da selam olsun. Ben şehadet ederim ki Allah'tan başka ilah yoktur. Yine şehadet ederim ki Muhammed onun kulu ve elçisidir.

BİLGİ KUTUSU

Şafii mezhebine göre namazda Tahiyyat duası yerine şu dualar okunur:

اَلتَّحِيَّاتُ الْمُبَارَكَاتُ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ لِلّٰهِ ۞ اَلسَّلَامُ
عَلَيْكَ اَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهُ ۞ اَلسَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلٰى
عِبَادِ اللّٰهِ الصَّالِحِينَ ۞ اَشْهَدُ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهِ وَأَنَّ مُحَمَّدًا
عَبْدُ اللّٰهِ وَرَسُولُهُ ۞

Anlamı: Bütün övgüler, selamlar, saygılar, bereketli ve en güzel ameller Allah içindir. Ey Peygamber! Allah'ın selam, rahmet ve bereketi senin üzerine olsun. Selam, bizim ve Allah'ın salih kullarının üzerine olsun. Ben şehadet ederim ki, Allah'tan başka ilah yoktur. Hz. Muhammed (s.a.v) Allah'ın kulu ve elçisidir.

Salli, Barik Duaları ve Anlamları

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰي مُحَمَّدٍ وَعَلٰي اٰلِ مُحَمَّدٍ
۞ كَمَا صَلَّيْتَ عَلٰي اِبْرَاهِيمَ وَعَلٰي اٰلِ
اِبْرَاهِيمَ ۞ اِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ

اَللّٰهُمَّ بَارِكْ عَلٰي مُحَمَّدٍ وَعَلٰي اٰلِ مُحَمَّدٍ
۞ كَمَا بَارَكْتَ عَلٰي اِبْرَاهِيمَ وَعَلٰي اٰلِ
اِبْرَاهِيمَ ۞ اِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ

Salli ve Barik Dualarının Anlamı

Allah'ım! Hazreti Muhammed'e ve onun ailesine rahmet et. Tıpkı Hazreti İbrahim'e ve ailesine rahmet ettiğin gibi. Şüphesiz sen her türlü övgüye layık olansın ve çok yücesin.

Allah'ım! Hazreti Muhammed'i ve onun ailesini mübarek kıl. Tıpkı Hazreti İbrahim'i ve ailesini mübarek kıldığın gibi. Şüphesiz sen her türlü övgüye layık olansın ve çok yücesin.

Rabbena Duaları ve Anlamları

رَبَّنَا اٰتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْاٰخِرَةِ
حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ۞
رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ
يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ۞

Rabbena dualarının Kur'an-ı Kerim'de geçtiği yerleri (Bakara suresi, 201. ve İbrahim suresi, 41. ayet.) bulunuz ve okuyunuz.

Rabbena Dualarının Anlamları

Ey Rabb'imiz! Bize hem bu dünyada hem de ahirette iyilik ve güzellik ver. Bizi cehennem ateşinin azabından koru. Ey Rabb'imiz! Hesabın görüleceği günde beni, annemi, babamı ve bütün müminleri bağışla.

Namazdaki Tesbihler ve Anlamları

Namaz tesbihleri, namaz kılarken okunan dua ve zikirlerdir. Bunların bir kısmı namazda, bir kısmı da namaz bittikten sonra okunur.

Namazda Okunan Tesbihler

Uygulama	Anlamı	Tesbihat
Tekbir; namaza başlarken, rükûya ve secdeye giderken, iki secde arasında ve otururken söylenir.	Allah en büyüktür.	اَللّٰهُ اَكْبَرُ
Rükûda üç defa söylenir.	Ulu Rabb'im her türlü eksiklikten uzaktır.	سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ
Rükûdan doğrulurken söylenir.	Allah, kendisine hamd edeni işitir.	سَمِعَ اللّٰهُ لِمَنْ حَمِدَهُ
Rükûdan tam doğrulunca söylenir.	Rabb'imiz! Her türlü övgü sanadır.	رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ
Secdede üç defa söylenir.	Yüce Rabb'im her türlü eksiklikten uzaktır.	سُبْحَانَ رَبِّيَ الْاَعْلٰي
Sağa ve sola selam verirken söylenir.	Allah'ın selamı ve rahmeti üzerinize olsun.	اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ

Namazdan Sonra Okunan Tesbihler

Uygulama	Anlamı	Tesbihat
Her selamdan sonra okunur.	Allah'ım! Esenlik veren, her türlü noksanlıktan uzak olan sensin. Ey celal ve ikram sahibi, sen ne yücesin!	اَللّٰهُمَّ اَنْتَ السَّلَامُ وَ مِنْكَ السَّلَامُ ۞ تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ
Namazın sonunda okunur.	Peygamberimize salat olsun.	عَلٰي رَسُولِنَا صَلَوٰاتٌ
Namazın sonunda okunur.	Allah her türlü eksiklikten uzaktır. Hamd onadır. Allah'tan başka ilah yoktur. Allah en büyüktür. Güç ve kuvvet ancak yüce ve ulu olan Allah'ın elindedir.	سُبْحَانَ اللّٰهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَلَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاللّٰهُ اَكْبَرُ ۞ وَلَا حَوْلَ وَلَاقُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ
Namazın sonunda Otuz üçer (33) defa okunur.	Allah her türlü eksiklikten uzaktır.	سُبْحَانَ اللّٰهِ
	Hamd (her türlü övgü) Allah'adır.	اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ
	Allah en büyüktür.	اَللّٰهُ اَكْبَرُ
Namazın sonunda okunur.	Allah'tan başka ilah yoktur. O tektir, ortağı yoktur. Mülk ona aittir. Bütün övgüler onadır. Onun her şeye gücü yeter. Sonsuz lütuf sahibi, yüceler yücesi Rabb'im her türlü eksiklikten uzaktır.	لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَاشَرِيكَ لَهُ ۞ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلٰي كُلِّ شَيْئٍ قَدِيرٌ ۞ سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَلِيِّ الْاَعْلَى الْوَهَّابِ

Kunut Duaları ve Anlamları

اَللّٰهُمَّ اِنَّا نَسْتَعِينُكَ وَنَسْتَغْفِرُكَ وَنَسْتَهْدِيكَ ۞ وَنُؤْمِنُ بِكَ وَنَتُوبُ اِلَيْكَ ۞ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْكَ ۞ وَنُثْنِي عَلَيْكَ الْخَيْرَ كُلَّهُ نَشْكُرُكَ وَلَانَكْفُرُكَ ۞ وَنَخْلَعُ وَنَتْرُكُ مَنْ يَفْجُرُكَ ۞

اَللّٰهُمَّ اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَلَكَ نُصَلِّي وَنَسْجُدُ ۞ وَاِلَيْكَ نَسْعٰي وَنَحْفِدُ ۞ نَرْجُو رَحْمَتَكَ وَنَخْشٰي عَذَابَكَ ۞ اِنَّ عَذَابَكَ بِالْكُفَّارِ مُلْحِقٌ ۞

Kunut Dualarının Anlamı

Allah'ım! Biz yalnız senden yardım dileriz. Bizi bağışlamanı ve doğru yola iletmeni isteriz. Sana iman ederiz. Tövbe edip sana döneriz. Sana güveniriz. Bütün hayırları senden bilir, seni överiz. Sana şükreder, nankörlük etmeyiz. Sana karşı gelenlerle ilişkimizi keser, onları terk ederiz.

Allah'ım! Biz ancak sana ibadet ederiz. Yalnız senin için namaz kılar ve sana secde ederiz. Yalnız sana ulaştıracak işlere koşar ve senin rızan için çalışıp çabalarız. Rahmetini umar, azabından korkarız. Şüphe yok ki senin azabın kâfirlere ulaşacaktır.

BİLGİ KUTUSU

Şafiî mezhebine göre namazda Kunut duası yerine şu dualar okunur;

اَللّٰهُمَّ اهْدِنِي فِيمَنْ هَدَيْتَ ۞ وَعَافِنِي فِيمَنْ عَافَيْتَ ۞ وَتَوَلَّنِي فِيمَنْ تَوَلَّيْتَ ۞ وَبَارِكْ لِي فِيمَا أَعْطَيْتَ ۞ وَقِنِي شَرَّمَا قَضَيْتَ ۞ فَإِنَّكَ تَقْضِي وَلَا يُقْضٰى عَلَيْكَ ۞ وَ إِنَّهُ لَا يَذِلُّ مَنْ وَالَيْتَ ۞ وَلَا يَعِزُّ مَنْ عَادَيْتَ ۞ تَبَارَكْتَ رَبَّنَا وَتَعَالَيْتَ ۞ فَلَكَ الْحَمْدُ عَلٰي مَا قَضَيْتَ ۞ اَسْتَغْفِرُكَ اللّٰهُمَّ وَاَتُوبُ إِلَيْكَ ۞ وَصَلَّى اللّٰهُ عَلٰي سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَ عَلٰي اٰلِهِ وَ صَحْبِهِ وَسَلَّمَ ۞

Anlamı: Allah'ım! Hidayete erdirdiklerinle beraber beni de hidayete erdir, afiyet verdiklerinle beraber bana da afiyet ver, himaye ettiklerinle beraber beni de himaye et, verdiklerini benim için bereketli kıl, hükmettiğin şeylerin şerrinden beni koru. Çünkü sen hükmedersin, sana hükmedilmez, himaye ettiğin kimse zelil olmaz, zelil ettiğin kimse de aziz olmaz, hayır ve bereketin çoktur, sen çok yücesin. Hükmettiğin şeyler üzerine hamd sana mahsustur. Allah'ım, senden mağfiret diliyor ve sana tövbe ediyorum. Allah'ın salat ve selamı, Efendimiz Muhammed'in (s.a.v), âlinin ve ashabının üzerine olsun.

DEĞERLENDİRME SORULARI

Aşağıdaki cümlelerin hangi dualara ait olduğunu yazınız.

اَلصَّلَاةُ خَيْرٌ مِنَ النَّوْمِ ۞ نَرْجُو رَحْمَتَكَ وَنَخْشٰي عَذَابَكَ ۞
(1) (2)

اِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ ۞ اَلسَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلٰي عِبَادِ اللّٰهِ الصَّالِحِينَ ۞
(3) (4)

وَتَعَالٰي جَدُّكَ ۞ وَالْبَعْثُ بَعْدَ الْمَوْتِ حَقٌّ ۞ وَنُؤْمِنُ بِكَ وَنَتُوبُ
(5) (6) (7)

اِلَيْكَ ۞ وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ۞ وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ۞
(8) (9)

قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ ۞ اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ اَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهُ ۞
(10) (11)

وَنُثْنِي عَلَيْكَ الْخَيْرَ كُلَّهُ نَشْكُرُكَ وَلَانَكْفُرُكَ ۞ وَلَآ اِلٰهَ غَيْرُكَ ۞اَللّٰهُمَّ
(12) (13)

مَنْ اَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَاَحْيِهِ عَلَي الْاِسْلَامِ ۞ سَمِعَ اللّٰهُ لِمَنْ حَمِدَهُ ۞
(14) (15)

وَ عَلٰي اٰلِهٖ وَصَحْبِهٖ وَسَلِّمْ۞
(16)

1. Sabah ezanı

2. .....

3. .....

4. .....

5. .....

6. .....

7. .....

8. .....

9. .....

10. .....

11. .....

12. .....

13. .....

14. .....

15. .....

16. .....

UYGULAYALIM

Sure başlarında bulunan harfleri okunuşları gösteren tablo.

Başında Bulunduğu sure	Okunuşu	Yazılışı
Bakara, Âl-i İmran, Rum, Ankebut, Lokman, Secde	اَلِفْ لَامْ مِيمْ	الٓمٓ
A'raf	اَلِفْ لَامْ مِيمْ صَادْ	الٓمٓصٓ
Yunus, Hud, Yusuf, İbrahim, Hicr	اَلِفْ لَامْ رَا	الٓرٰ
Ra'd	اَلِفْ لَامْ مِيمْ رَا	الٓمٓرٰ
Meryem	كَافْ هَا يَا عَيْنْ صَادْ	كٓهٰيٰعٓصٓ
Taha	طَا هَا	طٰهٰ
Şuara, Kasas	طَا سِينْ مِيمْ	طٰسٓمٓ
Neml	طَا سِينْ	طٰسٓ
Yasîn	يَا سِينْ	يٰسٓ
Sâd	صَادْ	صٓ
Mü'min, Fussilet, Zuhruf, Duhân, Câsiye, Ahkaf	حَا مِيمْ	حٰمٓ
Şura	حَا مِيمْ عَيْنْ سِينْ قَافْ	حٰمٓعٓسٓقٓ
Kâf	قَافْ	قٓ
Kalem	نُونْ	نٓ

DEĞERLENDİRME SORULARI

A. Aşağıdaki harfler için uygun olan seçenekleri (✓) ile işaretleyiniz.

HARFLER	Kendinden sonraki harfe bitişir.	Kalın sesle okunur.	İnce sesle okunur.	Boğaz harfidir.	Dudak harfidir.	Peltektir.	Med harfidir.	Kendisinden önce elif lam takısı geldiğinde, lam harfi okunmaz.
ت	✓		✓					✓
ث								
خ								
ذ								
ز								
س								
ص								
ض								
ظ								
ف								
م								
و								
ي								

B. Aşağıdaki bilgilerden doğru olanı "D", yanlış olanı "Y" ile işaretleyiniz.

(.....) ض harfinin Türkçe karşılığı "Z" harfidir.

(.....) و harfi çıkarılırken dudaklar ileri uzatılmaz.

(.....) Şeddeli harf, aslında iki harften oluşur.

(.....) Tenvin, Arapçada sadece isimlerin sonunda bulunur.

(.....) Harekesiz و harfi, kendinden önceki esreli harfi uzatır.

(.....) قصر kelimesi, altında bulunduğu harfin uzatılarak okunacağını gösterir.

(.....) عِنْدَهُ kelimesindeki zamir uzatılarak okunur.

(.....) مِثْلِه kelimesinde, uzatılarak okunan zamirden sonraki gizli med harfi و harfidir.

(.....) لِلّٰهِ kelimesinde, Allah lafzındaki (ل) harfi kalın okunur.

(.....) Başına elif lam (ال) takısı alan kelimeler, sonuna tenvin almazlar.

C. Aşağıdaki çoktan seçmeli soruların doğru cevaplarını işaretleyiniz.

1. Aşağıdaki kelimelerin hangisinde med harfi olan elif vardır?

A) فَارْغَبْ B) مَشَوْا C) وَاعْبُدُوا D) كَانُوا E) بِالْغَيْبِ

2. Aşağıdaki kelimelerin hangisinde kalın sesle okunan harf vardır?

A) اَلدِّينُ B) قَتَلُوهُ C) اَلزَّكٰوةُ D) اَلْمُفْسِدُونَ E) هٰذَا

3. Aşağıdaki kelimelerin hangisinde zamir uzatılmaz?

A) فَعَلُوهُ B) رَبُّهُ C) بِاَمْرِهِ D) لَهُ E) بَيْنَهُ

4. Aşağıdakilerden hangisi و şeklinde yazılmış elif <u>değildir?</u>

A) صَلٰوةٌ B) غَدٰوةٌ C) سَلْوٰي D) نَجٰوةٌ E) زَكٰوةٌ

5. Aşağıdaki bilgilerden hangisi <u>yanlıştır?</u>

A) خ ص ض ط ظ غ ق harfleri kalın okunur.
B) Kur'an harflerini seslendiren işaretlere "hareke" denir.
C) Kendisinden önceki harf harekeli olduğunda zamir uzatılarak okunur.
D) İki üstün, yuvarlak te (ة) ve hemze (ء) harflerinin üzerine elif (ا) desteği ile yazılır.
E) Kur'an-ı Kerim'in yirmi dokuz suresi Hurûf-ı Mukatta'a ile başlar.

KAYNAKÇA

Altıkulaç, Tayyar, **Tecvîdu'l-Kur'an**, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara, 1981.
Altuntaş, Halil, Şahin, Muzaffer, **Kur'an-ı Kerim Meali**, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara, 2006.
Ateş, Süleyman, **Kur'an-ı Kerim ve Yüce Meali,** Yeni Ufuklar Neşriyat, Ankara, 1980.
Bilmen, Ömer Nasuhi, **Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Meali**, İpek Yayınları, İstanbul, 2001.
Buharî, **Sahih-i Buharî**, Çağrı Yayınları, İstanbul, 1992.
Demirci, Muhsin, **Tefsir Usulu Tarihi**, ..., İstanbul, ...
Tirmizi, ...
Sarı, Mehmet Ali, **Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma Tekniği ve Kuralları**, Nümune Matbaacılık, İstanbul, 1993.
Türkçe Sözlük, Türk Dil Kurumu, Ankara, 2005.
Ünlü, Demirhan, **Kur'an-ı Kerim'in Tecvidi**, MEB Yayınları, Ankara, 1976.

ا ب ت ث ج ح خ د ذ ر ز س ش ص ض ط ظ ع غ ف ق ك ل م ن هـ و ي ء